

KUNSTWERK

'Denken om een hoekje', zo noemt David van der Kooij het creatieve denken. Hoe ontwikkel je die vaardigheid? Vier lesvoorbeelden uit *Het Grote Vindingrijkboek* en *Het Ideeëntoestel*.

Groep
1/2

Een ding met gebreken

Vorbereiding: Verzamel voorwerpen met een duidelijke functie. Je vindt ze in je lokaal, of neem ze mee van thuis (beker, theepot, stoel, fiets, schaar, enz.). Wat ook kan: verzamel afbeeldingen van zulke voorwerpen. Stal ze uit op tafel of zet ze klaar op het digibord.

Denkcoëfening: Kies een voorwerp,

of laat een leerling kiezen. Stel je nu voor dat het voorwerp kapot is: het oor is van de beker af, de wielen van de fiets. Vraag de leerlingen om toepassingen voor het kapotte voorwerp (of de onderdelen) te bedenken. Verzamel er zoveel mogelijk.

Extra: Maak een mooie bordtekening van jullie leukste bedanksels.

Tip: In Het Ideeëntoestel van David van der Kooij en Anouk Wissink vind je 18 uitgebreide lesbrieven en achtergronden over creatieve denkvaardigheden. www.ideeentoestel.nl

Groepjes maken

Vorbereiding: Zoek op internet foto's van het werk van Ursus Wehrli. Haal bakken bouw-, speel- of leermaterialen in je klas (leen ze eventueel bij de kleutergroep), of neem een verzameling mee van huis. De inhoud van een rommella kan ook! Verdeel de klas in groepjes en geef elk groepje een groot vel papier of een leeg stuk op de gang of op het plein.

Denkcoëfening: Laat foto's zien van het werk van Ursus Wehrli. Geef elk groepje een verzameling, en vraag ze het te ordenen net als Ursus doet. Maak een foto van elke verzameling vóór en ná het ordenen. Laat de leerlingen kort beschrijven wat hun uitgangspunt was: vorm, kleur, functie, formaat?

Extra: Laat de kinderen de voorwerpen omtrekken met een stift en vraag ze om de onderdelen te tellen.

Tip: In plaats van voorwerpen, kun je ook bekende kunstwerken 'opruimen'. Print ze op A3, laat de leerlingen onderdelen uitknippen en geordend opplakken.

De Verborgen Landkaart

Vorbereiding: Zorg voor tekenmaterialen en een aantal (digitale) foto's van landschappen en wegenkaarten. Je vindt geschikte voorbeelden bij de lesmaterialen op www.ideeentoestel.nl.

Denkoefening: Laat een landschapsfoto zien en moedig de leerlingen aan om daarin het lijnenspel te ontdekken. Als je je op de lijnen concentreert, lijkt het wel een landkaart van een fantasie-land. Geef elke leerling een landschapsfoto en laat ze op basis daarvan een kaart maken met rivieren, (spoor)wegen, weilanden en dorpen.

Extra: Je kunt deze opdracht ook buiten doen. De leerlingen kiezen dan hun eigen uitzicht en zoeken daarin naar het lijnenspel.

Tip: Op www.ideeentoestel.nl vind je afbeeldingen die je bij deze les kunt gebruiken.

Groep
5/6

Groep
7/8

Kijk, een Vroempan!

Vorbereiding: Verdeel de klas in groepjes. Elk groepje wijst een schrijver aan. De schrijver krijgt een stapel briefjes of kaartjes (groot genoeg voor één woord). Vraag de helft van de groepjes om tien voorwerpen op de briefjes te schrijven. De andere groepjes schrijven elk tien geluiden op.

Denkoefening: Verzamel de briefjes met geluiden en voorwerpen in twee aparte bakken. Laat elk groepje een voorwerp en een geluid trekken. Het groepje associeert over de combinatie: wat is een vroem-pan? Wat doet het, hoe ziet het eruit,

waar gebruik je het voor? Klaar? Trek nog twee briefjes.

Extra: Laat elk groepje een tekening maken van zijn geluid-voorwerp-combinatie en vervolgens presenteren aan de groep. Bijvoorbeeld als 'verkooppitch' of als 'bijzondere ontdekking'.

Tip: Om al te voordehand liggende voorwerpen en geluiden te voorkomen, kun je elk groepje een beginletter of thema geven.

